

ACTA DE LA TERCERA REUNIÓ DEL GRUP IMPULSOR DEL PROCÉS PARTICIPATIU PER AL TEATRE ARNAU

Centre Cultural Albareda

26 d'octubre de 2016 – 18.30h

Assistents:

Ajuntament de Barcelona:

Gala Pin, regidora de Participació i Districtes i de Ciutat Vella; Laia Forné, Direcció de Democràcia Activa i Descentralització de la Regidoria de Participació i Districtes; Orland Blasco, tècnic de la Direcció de Democràcia Activa i Descentralització de la Regidoria de Participació i Districtes; Valentí Oviedo, Gerent de l'ICUB; Enric Torrelles, Cap de Projectes de l'ICUB; Maria José Ortega i Eva Alfama, districte de Ciutat Vella; Pepe Pérez Oluz, T. Cultura districte de l'Eixample; Carolina López, districte Sants-Montjuïc.

Entitats i col·lectius:

Antoni Oller Associació Talia-Olympia i Plataforma Salvem l'Arnau

Anna Valls, Museu de les Arts Escèniques

Toni Escudero, Associació d'Empreses de Teatre de Catalunya (AETCA)

Kyriaki Christofordi, Borja Lozano i Nuria Vila, Plataforma Recuperem l'Arnau

Sergio Marcovich, La Virgen Despacho Cultural

Lídia Garcia, CC Cotxeres Borrell

Diego Ruiz, Taller de Músics

Laia Ricart, Col·lectiu de Companyies Independents de Teatre de Catalunya

Josep Maria Cortadellas i Anna Salgado Taleus, del Centre Cultural Albareda

Òscar Esteban, Fundació Tot Raval

Javier Velasco, Gegants Poblesec

Enric Francès, Coordinadora d'Entitats del Poble Sec

Julio Alvarez A., Teatre Tantarantana

Joan Tarrida, Fem Sant Antoni

Elena Zanzu, de l'Associació de Professionals del Circ de Catalunya (APCC)

Eva Lázaro, Associació de Joves TEB + Ravalnet

Maite Roca, AIPCC

Veronica Pallini, Porta 4

Enric Mena, Taula del Raval

Resum de la sessió:

La Gala Pin, regidora de Participació i Ciutat Vella, fa la introducció de la sessió explicant breument els antecedents i el per què de la convocatòria. Es presenta l'ordre del dia, que consistirà en presentar els resultats de l'esperat informe tècnic, exposar els resultats de la sessió anterior amb el Grup Impulsor i parlar del calendari d'obres de l'Arnau.

A continuació, es realitza el retorn de l'informe tècnic. La regidora exposa que una de les qüestions que ha estat sobre la taula des de que es va iniciar aquest procés ha sigut l'estat físic del Teatre Arnau, i un dels temes amb més consens fins al moment era la seva conservació. Addicionalment, l'Ajuntament ja havia fet una reserva pressupostària amb aquesta finalitat (conservació edifici). No obstant, arran dels resultats de l'informe presentats aquest mateix matí a l'Ajuntament, s'exposa que hi ha un problema greu amb l'estructura i els fonaments de l'edifici i, per tant, l'edifici és molt insegur. D'aquesta manera, ja no es tracta d'invertir o no diners en la seva rehabilitació, sinó que el problema estructural impossibilita la rehabilitació i l'Arnau s'ha de construir de nou. Addicionalment, donat que l'edifici s'ha desplaçat uns 10 centímetres en direcció al Paral·lel, la rehabilitació de la façana tampoc és possible.

Un altre element a tenir present, és el fet de que l'Arnau es troba en una zona on, molt possiblement, hi hagin restes arqueològiques del baluard de la muralla, i això podria endarrerir les obres.

Es remarca l'aspecte positiu d'aquesta notícia: el fet d'haver de fer una nova construcció, permet ampliar l'edificació i jugar més amb la disposició dels espais. Addicionalment, s'estudiarà tots aquells elements patrimonials que es vulguin conservar.

A continuació, l'Enric Torrelles, Cap de Projectes de l'ICUB, exposa el resum de l'informe amb el suport d'un Power Point, explicant els antecedents, la metodologia i els resultats de l'estudi. Pel que fa als resultats, es constata la pèrdua dels pilars interiors de l'edifici - fent que la viabilitat dels pilars que aguanten l'estructura sigui pràcticament nul·la -, els fonaments en estat molt deficient, el desplaçament de l'estructura vertical en direcció al Paral·lel - moviment de la façana -, i la situació de l'estructura vertical i horitzontal deficientes. Per tant, es conclou que, donat l'estat deficient de l'edifici, aquest no pot rehabilitar-se i s'ha de construir de nou.

Urbaning explica que, tot i la impossibilitat de rehabilitar l'Arnau tal i com el tenim a dia d'avui, això no vol dir que no es pugui reconstruir una rèplica (com en el cas del Liceu). Remarca també que aquesta notícia no invalida tot el procés fet fins ara, és a dir, el debat sobre els usos que s'han estat parlant fins al moment durant les entrevistes i en el taller anterior. S'emfatitza que, amb l'Arnau actual existeixen un conjunt de restriccions d'espai i, la construcció d'un nou edifici, obre les portes a decidir quin tipus d'espai es fa, com es refà, si s'amplien els usos previstos i si s'amplia l'edificabilitat per a refer un edifici amb millors condicions.

D'aquesta manera, la reunió es planteja com una sessió amb l'objectiu de compartir la situació actual, aclarir els dubtes necessaris, marcar el calendari tant del procés com de les obres i, finalment, realitzar el retorn de la jornada de treball anterior, que seran la base per a debatre sobre el projecte de l'Arnau en les properes sessions.

A continuació, s'obre un torn de dubtes per a qualsevol aclariment que es cregui necessari en relació a l'informe exposat.

El Toni Oller, de l'Associació Talia Olympia i Salvem l'Arnau, pregunta si existeix un terme mig entre rehabilitar l'edifici i construir-lo de nou, però se li aclareix que no. Tot i això, es podrien reproduir certs elements (com per exemple la façana) o guardar alguns dels elements "conservables" per tornar-los a col·locar en el nou Arnau.

El Valentí Oviedo, gerent de l'ICUB, menciona el que es va fer al Liceu en el seu moment com a possible opció de cara a la reconstrucció de l'Arnau. Una altra opció, seria guardar alguns elements per a restaurar-los i tornar-los a col·locar. No obstant, també hi ha l'oportunitat de posar l'Arnau al dia i donar-li més usos dels que la situació actual permet. Aquesta barraca que coneixem pot reproduir-se però actualitzant-la a la normativa actual. Per tant, es podria plantejar una reconstrucció mantenint cert caràcter però pensant en les normatives tècniques actuals.

El Joan Tarrida, de Fem Sant Antoni, remarca que les funcions que s'havien posat fins ara sobre la taula estaven centrades i circumscrites en un espai i un edifici concret i, per tant, creu que costarà, a partir d'ara, seguir la mateixa dinàmica.

En resposta, la Gala Pin remarca que tot el que s'ha projectat per a l'Arnau va molt més enllà de l'edifici i, per tant, la feina feta fins al moment no és en va. Per tant, a partir d'ara se'ns planteja un nou repte col·lectiu: de quina manera mantenim viu aquest espai o, de quina manera generem activitat fins que el nou Arnau estigui llest?

A continuació, la regidora exposa el nou calendari del procés, que és el següent:

2016

Novembre : ICUB farà l'encàrrec sobre un estudi patrimonial i estudi documental de memòria (necessaris per a la licitació del projecte de l'Arnau)

Novembre – desembre: es realitzaran diverses sessions de Grup impulsor + 1 visita al teatre per definir elements de conservació de l'edifici i activitats.

2017

Gener: Proposta de Pla funcional resultat del procés.

Gener-Febrer: Concurs d'arquitectes per a la proposta de projecte executiu.

Abril: Adjudicació concurs.

Desembre: Inicis obres.

Obres: 2 anys

Habilitació del Teatre: 2020

El Toni Oller, de Salvem l'Arnau i Talia Olympia comenta que, una cosa és tenir una bona sala i, una altra molt diferent, és tenir una referència històrica. Explica que ells han creat un imaginari de rehabilitació de l'Arnau a partir de la barraca i que, quant més s'allunyin els projectes i les idees del que és ara l'Arnau, serà pitjor. Comenta que aquest fet és una tragèdia per a la història, tot i que és una victòria per a la seguretat. Addicionalment, remarca l'oportunitat que es té amb el solar del Talia, de 750 m2, fins que l'Arnau pugui estar habilitat.

La Kyriaki Christoford de Recuperem l'Arnau planteja el dubte sobre la imatge final d'aquesta idea de rehabilitació de l'espai: com estaria concebuda aquesta imatge definitiva de l'Arnau? Estaríem parlant d'un espai nou i impecable o d'una imatge més *vintage* (com per exemple la Becket, que encara conserva l'esperit de fàbrica original)? Davant d'aquesta qüestió, des de la regidoria es comenta que si s'ha creat aquest espai de treball és, precisament per a pensar entre tots com haurà de ser el resultat final.

El Borja Lozano, de Recuperem l'Arnau, remarca que d'aquí al 2020 queden molts anys i mantenir la il·lusió durant tot aquest temps serà difícil. Per tant, el projecte no hauria d'esperar al 2020, sinó que haurà d'existir alguna mena d'Arnau itinerant.

Pel que fa a aquest Arnau itinerant, la regidora afirma que s'hi ha de pensar i que és cert que el Talia podria ser una oportunitat. No obstant, remarca que el principal problema del Talia és que es tracta d'un solar privat i, addicionalment, per a fer quelcom en aquest solar s'hauria de realitzar una inversió mínima. Per tant, tot i que s'haurà de negociar una concessió del solar del Talia, també s'haurà de pensar en una aplicació del projecte de l'Arnau distribuïda en diferents espais.

A continuació, es qüestiona quines implicacions podria tenir el fet de que hi hagi restes de muralla sota l'Arnau, i si això implicaria haver de deixar un espai sense edificar per a preservar la muralla. L'ICUB respon que, en el moment en que es faci l'actuació per a construir els nous fonaments, els arqueòlegs hauran de treballar per descobrir i documentar que hi ha a sota. Podria passar que la importància del que trobin – això dependria del valor del que és trobés – obligués a deixar un soterrani visitable per veure-ho i preservar-ho, però això quedaria a sota i no a la planta actual de l'Arnau i, per tant, no hi hauria cap element que limités el que es pugui ubicar i construir a sobre. Com a exemple, es menciona el Mercat de Sant Antoni.

La Maite Roca, de l'AIPCC comenta que estaria bé recuperar el Talia per a fer-hi una barraca provisional durant els 2 o 4 anys que puguin trigar les obres, per a poder fer-hi els diferents projectes artístics de carrer projectats per a l'Arnau.

Seguidament, es fa l'apunt de que, fins ara es tenia un edifici que marcava totes aquestes qüestions i ara no es té. Per tant, això dificulta la feina i, alhora, la fa més engrescadora.

La Gala Pin puntualitza que és cert que els treballs d'arqueologia podrien endarrerir i encarir la feina. El calendari exposat s'ha fet pensant en aquests treballs, però un cop comencés l'edificació podria ser que no es trobés res i s'avancés la feina, o que es trobés molt més del planejat i això endarrerís els temps estimats.

El Borja Lozano, de Recuperem l'Arnau, remarca que s'ha d'anar amb cura de no col·lapsar-se amb la idea de l'edifici – que ja no es te – i centrar-se, per contra, en el projecte.

Per acabar amb aquest primer punt de la sessió, la Regidora avisa també, de que durant els pròxims dies es traurà una nota a la premsa amb la conclusió d'aquest informe tècnic.

Posteriorment, Urbaning exposa els resultats de la sessió anterior amb el Grup Impulsor. Es mostra el resum de les funcions sorgides fins al moment i les dues línies de treball diferenciades: espai museístic i espai escènic com a funcions principals, assumides a priori com a incompatibles. Addicionalment, la idea de Centre d'Interpretació del Paral·lel podria encaixar en aquestes dues línies de treball i podria ser el nexa d'unió entre ambdues propostes.

En un primer moment, la Nuria Vila, de de Recuperem l'Arnau, comenta que les conclusions exposades ja no servirien per al plantejament actual, ja que aquestes funcions sorgien d'un imaginari amb un edifici i una estructura concreta i, per tant, creu que s'ha de començar des de 0. A més, qüestiona la manera en que s'està portant a terme aquest procés, sense haver esperat prèviament a tenir l'informe.

L'Anna Valls, de l'Institut del Teatre, es planteja si te sentit seguir parlant de dos línies de treball diferent si, per una banda, són incompatibles i, per l'altra, segons els resultats que s'acaben d'exposar, el MAE va molt per darrera en quant a suports positius. Addicionalment, remarca que no creu que s'hagi de començar de 0, sinó que tota la feina que s'ha fet està molt bé i pot aprofitar-se. Conclou que les dues funcions exposades són incompatibles per un tema d'espai i, a no ser que amb la nova edificació es guanyin molts metres, continuaran sent incompatibles. L'Anna creu que ja s'ha pres una línia de treball i li sembla bé, ja que no te sentit seguir parlant de les dues funcions.

La Núria Vila, de Recuperem l'Arnau, expressa la impossibilitat de seguir els temps calendari proposat. Per tant, el calendari no es veu factible, ja que es creu que no s'arribarà a temps i que en dos mesos no s'haurà pogut gestionar el projecte i el Pla Funcional.

El Joan Tarrida, de Fem Sant Antoni, considera que no es podrà assumir, d'aquí al desembre, tenir la feina feta com per a que es pugui fer un Pla Funcional.

La Laia Forné, de la direcció de Democràcia activa i descentralització, explica que ja se sabia des de l'inici del procés que el Pla Funcional havia d'estar llest per al desembre. A més, no creu en que la feina que s'ha fet sigui en va o que ara s'hagi d'iniciar un nou projecte. Especifica que un Pla Funcional consisteix en definir quin projecte es vol i, per tant, determinar la necessitat d'espais.

La Laia Ricart, del Col·lectiu de Companyies, considera que, tot i que hi han molts temes a resoldre, les funcions expressades fins al moment no són tant diferents i el que s'ha de seguir parlant i discutint continua sent el mateix. Addicionalment, creu que s'ha de plantejar on podrien iniciar-se aquestes activitats – Arnau Ambulant –, en el cas de que aquest projecte s'anés massa lluny en el temps.

La Kyriaki Christofordi, de la Plataforma de Recuperem l'Arnau, resumeix tres qüestions posades sobre la taula durant aquesta sessió:

1. El teatre Arnau ha d'anar a terra, conservant tots els elements que siguin conservables. L'obra serà per construir i no per destruir.
2. Al llarg d'aquest procés participatiu la idea més potent és la d'un teatre destinat a les Arts escèniques amb altres activitats complementàries com exposicions temporals, etc.
3. A Barcelona no és necessita un altre espai de consum al centre de la ciutat, sinó un espai social on crear sinèrgies, intercanvis creatius, processos artístics, etc.

El Valentí Oviedo comenta que els elements a guardar i conservar dependran del que es vulgui d'aquest futur teatre Arnau. Quan es parla de Pla funcional això és una part fonamental que ha d'aparèixer. Un altre aspecte és que s'hi vol fer a dins d'aquest l'espai: espais d'assaig? Espai de representació? Sales d'exposició temporal? Totes aquestes qüestions, seran els requeriments que es donaran als arquitectes per a que proposin el seu projecte, en funció dels requeriments que s'hagin establert entre tots. En aquest aspecte, hi ha molta feina feta.

El Julio Álvarez, del Teatre Tantarantana, considera que s'han de resoldre certes preguntes a l'hora de poder discutir coses: de quants m2 disposarem? Es pretén reconstruir la barraca i el teatre a la italiana amb les llotges? Per la seva banda, creu que un teatre a la Italiana és el més anti-funcional per a que hi càpiguen diferents funcions, ja que no és gens multi-funcional. Per tant, és un tema molt important: reconstruïm però en funció de quines activitats? D'aquesta manera, s'ha de pensar molt bé quin tipus de sala es vol, ja que això és un dels elements més importants.

L'Oscar Esteban, de la Fundació Tot Raval, remarca que s'ha d'agafar aquesta nova oportunitat, i s'ha de construir tot això a nivell comú en aquest espai, aprofitant la feina feta fins al moment – que és molta –, per construir conjuntament aquest projecte.

Per últim, la Laia Forné, amb l'objectiu de resumir els propers passos, exposa el que sorgeix de la reunió d'avui:

1. El Projecte: s'ha establert una línia de treball (espai escènic)
2. L'edifici: va molt lligat amb la conservació o no del teatre i de quins elements es volen reproduir.
3. L'Arnau itinerant d'aquí a que es construeixi, que s'ha d'incorporar com a línia de treball en aquest Grup: quin espai i recursos tindrà l'Arnau mentre no estigui físicament?

Es recorda als assistents que el dissabte **dia 5 de novembre** tindrà lloc la Jornada d'Experiències i Models d'Equipaments Culturals, amb la participació confirmada de tres experiències: Teatre del Barrio de Madrid, L'Asilo de Nàpols, i l'Ateneu Coma Cros de Salt.

Finalment, el Grup Impulsor tornarà a reunir-se el **dimecres 9 de novembre**, per seguir abordant la feina que queda. Així mateix, a partir d'ara hi haurà reunions amb el Grup Impulsor cada dues setmanes.

Llista d'acords

- Els resultats de l'informe determinen que hi ha un problema greu d'estructura i fonaments de l'edifici i, per tant, l'edifici és molt insegur. El problema estructural impossibilita la rehabilitació i l'Arnau s'ha de re-construir de nou.
- S'ha de realitzar un programa funcional d'aquí al desembre, que es desenvolupi d'acord amb les necessitats i voluntats que s'han expressat entorn de l'Arnau.
- Al llarg d'aquest procés participatiu la idea més potent és la d'un Teatre destinat a les Arts escèniques amb altres activitats complementàries com exposicions temporals, etc.
- Un dels objectius de cara a la propera reunió, tenint com a referència i imaginari compartit el Teatre Arnau actual, haurà de ser posar sobre la taula el tipus de reconstrucció que es vol: una reconstrucció el més fidedigne a la barraca possible o un espai diferent i més ampli?
- S'haurà de determinar quins elements es volen reproduir i quins es volen conservar.
- S'ha d'incorporar una nova línia de treball: L'Arnau itinerant, és a dir, quin espai i recursos tindrà l'Arnau mentre no estigui físicament?
- El proper dissabte dia 5 tindrà lloc la Jornada dels Models d'Experiències i equipaments culturals.

- El Grup Impulsor tornarà a reunir-se el dimecres 9 de novembre, per seguir abordant la feina que queda.
- A partir d'ara hi haurà reunions amb el Grup Impulsor cada dues setmanes.